

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут економічний

Кафедра менеджменту і маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

Освітня програма Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
Спеціальність 073 Менеджмент

Галузь знань 07 Управління і адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Корпоративне управління
Рівень вищої освіти	Другий(магістерський) рівень
Викладач (-і)	Михайлів Галина Василівна, к.е.н., доцент
Контактний телефон викладача	+380997502803
Е-mail викладача	halyna.mykhailiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kmim.pnu.edu.ua/графік-консультацій/
2. Анотація до курсу	
<p>Нормативна дисципліна «Корпоративне управління» є обов'язковою освітньою компонентою циклу фахової підготовки здобувачів другого(магістрського) ступеня вищої освіти ОП «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» і спрямована на те, щоб дати знання теоретичних основ проєктного менеджменту та основ застосування ними здобутих знань, умінь і навичок на практиці, що здійснюється шляхом вивчення засад проєктної діяльності підприємства, специфічних методів та інструментів проєктного менеджменту; оволодіння вміннями виконання основних функцій проєктного менеджменту – управління, організації, планування, моніторингу та контролю..</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета дисципліни – ознайомлення студентів із теоретичними основами корпоративного управління, інституційними та інформаційними інструментами забезпечення функціонування системи корпоративного управління на підприємствах.</p> <p>Завданням вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів фаху з питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> –застосування теоретичних аспектів корпоративного управління в практичній діяльності; –використання основних елементів та принципів корпоративного контролю, механізм його здійснення в діяльності підприємств; –застосування методів оцінки економічної ефективності корпоративного управління; –формування системи органів корпоративного управління, принципів їх функціонування та форм підзвітності. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> –принципи корпоративного управління; –принципи організації та функціонування органів корпоративного управління; –моделі корпоративного управління в сучасних умовах; –основні елементи та принципи корпоративного контролю; –методи оцінки економічної ефективності корпоративного управління. <p>вміти використовувати:</p> <ul style="list-style-type: none"> –теоретичні основи корпоративного управління; принципи корпоративного управління в сучасних умовах; –особливості моделей корпоративного управління в сучасних умовах, міжнародний та вітчизняний досвід становлення; –принципи та механізм функціонування найвищого рівня управління акціонерним товариством (загальні збори акціонерів, рада директорів, спостережна рада, ревізійні органи); –права та обов'язки акціонерів, їх реалізацію, дотримання та захист; порядок виплати дивідендів та проведення ефективної дивідендної політики; –основні елементи та принципи корпоративного контролю, механізм його здійснення, а також основні процеси ринку корпоративного контролю (злиття та поглинання); –природу корпоративних конфліктів, способи їх уникнення та урегулювання; –умови та методи оцінки економічної ефективності корпоративного менеджменту на акціонерних товариствах; –склад основних елементів та механізм формування корпоративної культури у сучасному акціонерному товаристві. 	

4. Результати навчання (компетентності)

Програмні компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

ЗК 4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК 4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

СК 7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.

СК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК 10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

СК11 Здатність до оперативного, тактичного та стратегічного планування, організації, контролю та ефективного менеджменту ЗЕД в умовах мінливого внутрішнього та зовнішнього середовища;

СК12. Здатність аналізувати, прогнозувати та управляти особливостями зміни валютних, кредитно-розрахункових, інвестиційних та проектних механізмів в умовах здійснення ЗЕД підприємств;

СК13. Здатність до укладання, супроводу зовнішньоекономічних контрактів з врахуванням ризиків діяльності підприємством на зовнішніх ринках в умовах конкурентного та крос-культурного зовнішнього середовища..

5. Результати навчання

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.

ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПРН 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

ПРН 14. Вміти реалізовувати ефективну зовнішньоекономічну діяльність підприємства для забезпечення гармонізації інтересів різного рівня бізнесу, локальних громад, регіонів та органів державної влади.

ПРН 15. Вміти забезпечувати належну підготовку та укладання міжнародних контрактів купівлі-продажу з виростанням ефективних механізмів розрахунків, банківських інструментів та валютних операцій, а також здійснювати супроводження, контроль та управління контрактною діяльністю при експорті (імпорті) товарів, прямих інвестиціях, відкриттю іноземних юридичних підрозділів.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 90 год

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінари	14
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
І	073 Менеджмент	перший	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літерату ра	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	------------------	----------------	------------------	----------------	------------------

Тема 1. Теоретичні основи корпоративного управління та передумови виникнення корпоративної форми організації бізнесу.	Лекція, практичне заняття	[1,5,9,10]	Опрацювати лекційний матеріал. Пройти тестування до теми	5 бали	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Зовнішня сфера корпоративного управління	Лекція, практичне заняття	[1,2,6,11]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління	Лекція, практичне заняття	[1,3,3,11]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, розв'язати задачі	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 4. Економічний механізм управління корпорацією	Лекція, практичне заняття	[1,7,12,16]	Опрацювати лекційний матеріал, Пройти тестування до теми	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Стратегічне управління корпораціями.		[1,13,14,15]	Опрацювати лекційний матеріал, Пройти тестування до теми	5 балів	
Тема 6. Управління корпоративним капіталом	Лекція, практичне заняття	[5,6,8,13]	Опрацювати лекційний матеріал, Пройти тестування до теми	4 бали	До наступного заняття за розкладом
Тема 7. Корпоративний контроль	Лекція, практичне заняття	[4,8,7,12,17]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	4 бали	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Оцінювання ефективності корпоративного управління	Лекція, практичне заняття	[3,7,10]	Опрацювати лекційний	4 бали	До наступного заняття за розкладом

			матеріал, підготуватися до практичного заняття		
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	<p>100 бальна – (50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен)</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>				
	Поточне тестування та самостійна робота			Екзаменаційна робота (екзамен)	Сума балів з навчальної дисципліни
	Модуль 1		Модуль 2		
	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Теми 1-8	
	поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне науково-дослідне завдання		
Теми 1-8	Теми 1-8	Теми 1-8			
30	10	10			
50			50	100	
Семінарські заняття	<p>Загальна підсумкова оцінка за семінарські заняття складається за методикою нагромадження балів за результатами поточного контролю знань, тестів.</p> <p>Завданням поточного контролю є перевірка розуміння і засвоєння матеріалу тем, що виносяться на семінарські заняття, та вміння привселюдно представити засвоєний матеріал, розв’язати задачі. Протягом семестру студент має можливість отримати десять оцінки по 5 балів за кожну усну відповідь.</p> <p>Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).</p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 30 бальну шкалу.</p> <p>Семінарське заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення завдань, перевірка рівня їх виконання та оцінювання. Семінарські заняття є ланцюжком, який зв’язує теоретичну підготовку та навчальну практику з дисципліни.</p>				
Самостійна робота	Важливе значення для опанування теоретичним матеріалом має				

	<p>виконання самостійної роботи та індивідуальних завдань.</p> <p>Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, важливим чинником формування вміння навчатися, що сприяє активізації засвоєння знань; основним засобом опанування навчального матеріалу в позааудиторний час.</p> <p>Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (дві спроби – кращий результат).</p> <p>Максимальна кількість балів за тестування становить 10 балів.</p>
Вимоги до письмової роботи	Студент виконує індивідуальну презентаційну роботу, яка є допуском до складання екзамену. Головна мета її – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за три змістові модулі: ЗМ 1. Поточний контроль (1-30 балів). ЗМ 2. Самостійна робота (1-10 балів). ЗМ 3. Індивідуальне науково-дослідне завдання (1-10 балів). Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою менеджменту і маркетингу, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перекладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.

8. Політика курсу

Політика курсу є студентоорієнтованою, спрямована на формування відповідних компетенцій шляхом активної комунікації та сприятливого навчального середовища. Заохочується ознайомлення з найкращим досвідом практичної діяльності у сфері логістики як вітчизняних, так і міжнародних компаній. А також можливості використання даного досвіду у реальних компаніях, з діяльністю яких знайомі студенти або є працівниками.

Підсумковою формою контролю є екзамен, який проводиться виключно у письмовій формі. Максимальна кількість 50 балів за екзаменаційну роботу. Структура білета включає 4 завдання, три теоретичні питання та тестові завдання. Правильна відповідь на кожне питання білету оцінюється максимум в 10 балів, тестові завдання – 20 балів. Також студенти мають можливість (за письмовою заявою групи) здавати екзамен у письмовій тестовій формі на платформі дистанційного навчання (<http://www.d-learn.pu.if.ua>).

Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Відповідно, будь які прояви академічної доброчесності недопустимі, зокрема списування під час контрольних заходів чи екзаменів.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка ставиться, а «нб» округляється. Консультації студентам проводяться у відповідності до затвердженого кафедрою графіка (<https://kmim.pnu.edu.ua/графік-консультацій>). Також є можливість здачі студентами пропущених тем через використання системи дистанційного навчання (<http://www.d-learn.pu.if.ua>).

9. Рекомендована література

1. Господарський Кодекс України // Офіційний вісник України. – 2003. - № 11. – С. 303.
2. Закон України "Про акціонерні товариства" / <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
3. Давиденко Н.М., Буряк А.В. Корпоративне управління: навчальний посібник. – К.: ЦП «Компринт», 2015. – 346с. 2
4. Загородній А., Вознюк Г. Акції. Акціонерні товариства: Термінологічний словник. — К. :

Кондор, 2017. – 84с

5. Корпоративне управління в системі економічної безпеки: навч. посібник / З. Б. Живко, О. Р. Святюк, М. І. Копитко; за заг. ред. З. Б. Живко. – Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 456 с.
6. Сергійчук С. І. Корпоративне управління : навчальний посібник / С. І. Сергійчук. – Миколаїв : НУК, 2016. – 228 с.
7. Швець Ф.Д. Корпоративне управління. Начальний посібник.- Рівне: НУВГП, 2017. – 320с.
8. Сороківська О. Корпоративне управління: Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей усіх форм навчання. – Тернопіль: ТНТУ, 2015. – 119 с.
9. Задихайло Д. Корпоративне управління: Навчальний посібник. / Д. Задихайло, О. Кібенко, Г. Назарова. – Х.: Еспада, 2013. – 688 с.
10. Ігнат'єва І. Корпоративне управління: Підручник для студентів ВНЗ. / І.І. Ігнат'єва, О.А. Гафонова. – К.: ЦУЛ, 2013. – 600 с.
11. Мальська М. Корпоративне управління: Навчальний посібник. / М. Мальська, Н. Мандюк, Ю. Зінько. – К.: ЦУЛ, 2016. – 290 с.
12. Сергійчук С. Корпоративне управління: Навчальний посібник. / С. І. Сергійчук. – Миколаїв : НУК, 2016. – 228 с.
13. Бондар-Підгурська О. Ділове адміністрування (корпоративне управління): Навчальний посібник. / О.В. Бондар-Підгурська, А.О. Глебова. – К.: Ліра-К, 2015. – 487 с.
14. Михайлів Г.В. Формування моделі корпоративного управління в умовах трансформаційних змін національної економіки Зб. наук. пр. «Актуальні проблеми розвитку регіону». – Вип. 12. – Серія «Економіка». – Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2017. – 375 с. – С. 21–25 –
15. Ткач О.В. Сфера дозвілля і розваг: особливості функціонування та механізми фінансового регулювання розвитку [монографія] / О.В. Ткач, Г.В. Михайлів.- Івано-Франківськ: Вид-во ПП Корольчук В.Ф., 2017. - 260 с.
16. Viktoriiia D. Filippova, Viktoriiia A. Budnyk, Halyna V. Mykhailiv, Liubov V. Hryniv, Olga I. Los PUBLIC PRIVATE PARTNERSHIP PROJECT MANAGEMENT: BENEFITS FOR THE STATE AND BUSINESS. International Journal of Management. Volume 11, Issue 3, March 2020, pp.602–611, Article ID: IJM 11 03 062 Available online at <http://www.iaeme.com/ijm/issues.asp?JType=IJM&VType=11&IType=3> Journal Impact Factor (2020): 10.1471 (Calculated by GISI) www.jifactor.com ISSN Print: 0976-6502 and ISSN Online: 0976-6510 http://www.iaeme.com/MasterAdmin/Journal_uploads/IJM/VOLUME_11_ISSUE_3/IJM_11_03_062.pdf

Інформаційні ресурси

1. <http://www.ssms.gov.ua> - Сайт Державної Комісії з цінних паперів та фондового ринку України
2. <http://www.ifc.org/ukraine> - Сайт Проекту МФК — Корпоративне управління в Україні
3. <http://www.pfts.com> - Сайт Першої Фондової Торгівельної системи
4. <http://www.usmdi.com.ua> - Сайт Українського Інституту розвитку фондового ринку
5. <http://www.pard.kiev.ua> - Сайт професійної асоціації реєстраторів та депозитаріїв
6. <http://www.pio.kiev.ua> - Сайт Центру громадської інформації на базі Державної Комісії з цінних паперів та фондового ринку України
7. <http://www.ukrse.kiev.ua> - Сайт Української фондової біржі

Викладач _____

Михайлів Г.В.